

על
הפרשה
ועניני
דיומא

זהר הקדוש מתוך מדבש

חשבוניות הוצר - ח"ב		
יום	וילנא	מתוך מדבש
ראשון	שא ע"ב	שלה-שמ
שני	שב ע"א	שמ-שמח
שלישי	שב ע"ב	שמח-שנו
רביעי	שג ע"א	שנו-שסב
חמישי	שג ע"ב	שסב-שע
שישי	דש ע"א	שע-שעו
שבת	דש ע"ב	שעו-שפד

לשמייעת שיעורי עמוד היומי
- ב"ש"ק ובאדיש -
03.617.11.40

עלון מס' 399 | פרשת דברים תשפ"ו

יח"ל בעזהש"ת ע"י
בית הוצר "מתוך מדבש" תר. 5315 ירושלים

העוסק בתורה שבעל פה יתעלה בשש מדרגות

דא היא תורה שבעל פה, ואקרי באר, דכתיב (דברים א ה) הואיל משה באר, ואית בה שית סדרין, בגין כך שית דרגין יסתליק, מאן דיתעסק בה.

תלמיד המחבים את רבו בשאלותיו נקרא חכם

תא חזי, בשעתא דאמר קדשא בריך הוא למשה, (דברים א יג) הבו לכם אנשים חכמים ונבונים, אשגח בכל ישראל ולא אשפח נבונים, הדא הוא דכתיב (שם פסוק טו) ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידועים, ואלו נבונים לא כתיב, ואי תימא דנבון איהו דרגא עלאה מחכם, הכי איהו ודאי.

מה בין האי להאי. חכם הא אוקמוה דאפילו תלמיד המחבים לרביה אקרי חכם, חכם דינדע

מתוך מדבש

העוסק בתורה שבעל פה יתעלה בשש מדרגות

דא היא תורה שבעל פה ואקרי באר השכינה היא סוד תורה שבעל פה, ונקראת באר, דכתיב הואיל משה באר את התורה הזאת, והיינו התורה שבעל פה, ואית בה שית סדרין ויש בה ששה סדרי משנה, כנגד השש קצות שלה, בגין כך שית דרגין יסתליק מאן דיתעסק בה ולכך שש מדרגות יעלה מי שעוסק בתורה שבעל פה. (זהר חדש חקת דף סב ע"א, ובביאורינו כרך ב עמ' תנד)

תלמיד המחבים את רבו בשאלותיו נקרא חכם

תא חזי, בשעתא דאמר קדשא בריך הוא למשה בא וראה כי בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה הבו לכם פרוש הזמינו לכם אנשים חכמים ונבונים, אז אשגח בכל ישראל ולא אשפח נבונים השגיח משה וחפש בכל ישראל ולא מצא נבונים, הדא הוא דכתיב זהו שכתוב ואקח את ראשי שבטיכם אנשים

חכמים וידועים, ואלו נבונים לא כתיב לפי שלא מצא, ואי תימא ואם תאמר שלכן לא מצא נבונים דנבון איהו דרגא עלאה מחכם לפי שנבון הוא מדרגה עליונה מחכם, ואמר הכי איהו ודאי כן הוא ודאי שנבון הוא מדרגה עליונה מחכם, ואף על פי שלפי הסוד נראה להפוך שחכם הוא מצד החכמה, ונבון הוא מצד הבינה, ואיך תאמר שנבון הוא מדרגה עליונה מחכם, עם כל זה בחינת חכם שאנו עוסקים בו אינו מצד חכמה עלאה שהיא למעלה מבינה, אלא מחכמה תתאה שהיא סוד המלכות הנקראת חכמת שלמה.

ושואל מה בין האי להאי מה הוא ההבדל בין חכם זה שאנו מדברים בו לבין נבון, ומשיב ואמר כי חכם הא אוקמוה (במסכת מגילה דף יד עמוד ב), דאפילו תלמיד המחבים לרביה אקרי חכם שאפילו תלמיד המחבים את רבו בשאלותיו נקרא חכם, ועוד חכם, דינדע לגרמיה כל מה דאצטריך מי שיודע לעצמו כל מה שהוא צריך גם הוא נקרא חכם, כי כל מה שמקבל ביד אחרים מקבל גם בידו, אבל אינו יודע להוסיף עליהם, ושיניהם מצד המלכות הנקראת חכמת שלמה דלית לה

לגִרְמִיָּה כָּל מָה דְּאַצְטְרִיף. נִבּוֹן כַּמָּה דְּרַגִּין אֵית בֵּיה, דְּאַסְתַּכַּל בְּכֹלָא וַיַּדַּע בְּדִילִיה וּבְאַחֲרָנִין.

ע"י הסימנים בחכמת הפרצוף בחר משה אנשי חיל על ישראל

כְּתִיב וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי חֵיל מִכָּל יִשְׂרָאֵל וְגו', דְּאִילוּ עַל אֲנוּן סִימָנִין אַחֲרָנִין בָּעָא וְלֹא אֲשַׁכַּח, וְכֵן (דברים א יג) הָבוּ לָכֶם אַנְשִׁים חֲכָמִים וְנָבוֹנִים וַיְדוּעִים לְשִׁבְטֵיכֶם, מֵאֵי יְדוּעִים, דְּאַשְׁתַּמּוּדְעָאן בְּאֲנוּן סִימָנִין, וְאַשְׁכַּח, בַּר נָבוֹנִים דְּלֹא אֲשַׁכַּח.

הטעם שהוליד הקב"ה את ישראל במדבר שהיה חזק ביותר בקליפות

פִּתְחָה הָהוּא סָבָא וְאָמַר, (דברים א לא) וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ, אֲשֶׁר נִשְׁאַף יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ כְּפֶאֱשֶׁר יִשָּׂא אִישׁ אֶת בְּנוֹ וְגו', הָאִי קָרָא הָכִי מִבְּעֵי לִיָּה, וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר נִשְׁאַף, מֵהוּ רָאִיתָ, אֲלֹא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְּבַר לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא, מִדְּבָרָא תְּקִיפָא, כַּמָּה דְּכְתִיב (שם ח טו) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְגו', וּמִדְּבָרָא דְּאִיהוּ תְּקִיף מִשְׁאָר מִדְּבָרִין בְּעֵלְמָא.

מֵאֵי טַעְמָא, בְּגִין דִּהְהוּא שְׁעָתָא דְּנִפְקוּ (דף קפד ע"א) יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְאַשְׁתַּלִּימוּ לְשִׁתִּין רַבָּבִין, אֲתַתְּקַף מְלִכּוּתָא קִדְשָׁא, וְאַסְתַּלַּק עַל כֹּלָא, וְסִיְהָרָא אֲתַנְהִירָתָא, וְכִדִּין אֲתַפְּסִיא מְלִכּוּ

מתוך מדבש

הטעם שהוליד הקב"ה את ישראל במדבר שהיה חזק ביותר בקליפות

פִּתְחָה הָהוּא סָבָא וְאָמַר לְפָרֵשׁ מַה שְּׁכָתוּב וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר נִשְׁאַף יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ כְּפֶאֱשֶׁר יִשָּׂא אִישׁ אֶת בְּנוֹ בְּכָל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הִלַּכְתֶּם, הָאִי קָרָא הָכִי מִבְּעֵי לִיָּה פְסוּק זֶה כִּף הִיָּה לוֹ לֹאמַר וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר נִשְׁאַף, מֵהוּ רָאִיתָ לְמָה כְּתוּב רָאִיתָ, וּמִתְרַץ אֲלֹא קִדְשָׁא בְּרִיף הוּא דְּבַר לֹוֹן לְיִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא אֲלֹא הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא הוֹלִיף אֶת יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר, מִדְּבָרָא תְּקִיפָא שְׁהִיָּה מִדְּבָר חֲזָק בְּתַלְפָּא הַקְלָפוֹת, כַּמָּה דְּכְתִיב נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְצִמְאֻן, שְׁהֵם סוּד אַרְבַּע קְלָפוֹת עֲזוֹן מִשְׁחִית אָף וְחִמָּה שְׁמִשְׁכָּנָם בְּמִדְבָּרִיּוֹת וּבְמִקּוֹם הַשְּׁמָמָה הוּא חֲלָקָם, וּמִדְּבָרָא דְּאִיהוּ תְּקִיף מִשְׁאָר מִדְּבָרִין בְּעֵלְמָא וְהוֹלִיף אוֹתָם בְּמִדְבָּר שְׁהִיָּה חֲזָק בְּקְלָפוֹת יוֹתֵר מִשְׁאָר מִדְבָּרִיּוֹת שְׁבַעוֹלָם.

וְשׁוֹאֵל מֵאֵי טַעְמָא מֵהוּ הִטְעָם שְׁהוֹלִיף הַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא שֵׁם אֶת יִשְׂרָאֵל, וּמִתְרַץ בְּגִין דִּהְהוּא שְׁעָתָא דְּנִפְקוּ (דף קפד ע"א) יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לְפִי שְׁבַשְׁעָה שִׁינְאֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם דְּהִינּוּ מִשְׁעָבוֹד הַקְלָפוֹת וּמַעֲמָקֵי מְדוּר הַחִיצוֹנִים שְׁהִי מִשְׁקָעִים שֵׁם תַּחַת מְמַשְׁלָתָם, וְאַשְׁתַּלִּימוּ לְשִׁתִּין רַבָּבִין וְנִשְׁלְמוּ לְשִׁשִּׁים רַבּוּא, רְצוּנוֹ לֹאמַר שְׁעָלוּ וְנַעֲשׂוּ מְרַכְּבָה לְשִׁשִּׁים רַבּוּא בְּחִינּוֹת שְׁבַמְרַכְּבָה הַעֲלִינָהּ, אִזְ אֲתַתְּקַף מְלִכּוּתָא קִדְשָׁא וְאַסְתַּלַּק עַל כֹּלָא נְתַחֲזָקָה מְלִכּוֹת הַקְדוּשָׁה בְּכָל הָעוֹלָם וְנִתְעַלָּה עַל

מִגְרָמָה כְּלוּם, אֲבָל נִבּוֹן כַּמָּה דְּרַגִּין אֵית בֵּיה נִבּוֹן שְׁהוּא מִבִּין דְּבַר מִתּוֹף דְּבַר כַּמָּה מִדְּרָגוֹת יֵשׁ בּוֹ, יֵשׁ שְׁמִבִּין רַק בְּאִפְּן קַל, וְיֵשׁ מִי שְׁיָכוֹל לְהַעֲמִיק בְּיוֹתֵר, וְעוֹלוֹת הַמִּדְּרָגוֹת בְּעִמְקוֹת הַשֶּׁכֶּל עַד אֵין תְּכִלִּית, אֲבָל הִצַּד הַשּׁוּה שְׁבַכְלָם דְּאַסְתַּכַּל בְּכֹלָא שְׁמִסְתַּכַּל וּמִתְבּוֹנֵן בְּכָל מַה שְּׁלָמָד, וַיַּדַּע בְּדִילִיה וּבְאַחֲרָנִין וַיְדוּעַ מַה שְּׁבַדְעָתוֹ וּבְדַעַת אַחֲרִים, וְעַל יְדֵי זֶה הוּא יָכוֹל לְהַסְבִּיר הֵיטֵב לְאַחֲרִים.

(ויקהל דף רא ע"א, ובבאוריני כרך ח עמ' רנב-רנז)

ע"י הסימנים בחכמת הפרצוף בחר משה אנשי חיל על ישראל

כְּתִיב וַיִּבְחַר מֹשֶׁה אַנְשֵׁי חֵיל מִכָּל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אוֹתָם רָאשִׁים עַל הָעָם, רְצוּנוֹ לֹאמַר שְׁמַצָּא רַק אַנְשֵׁי חֵיל עַל יְדֵי הַכּוֹר חֲכָמַת הַפְּרָצוּף, דְּאִילוּ עַל אֲנוּן סִימָנִין אַחֲרָנִין בָּעָא וְלֹא אֲשַׁכַּח שְׁאֵלוּ עַל אוֹתָם סִימָנִים אַחֲרִים דְּהִינּוּ יִרְאִי אֱלֹהִיִּים אַנְשֵׁי אֲמַת שׁוֹנְאֵי בָּצַע, בְּקַשׁ וְלֹא מָצָא, וְכֵן מַה שְּׁאָמַר הָבוּ לָכֶם אַנְשִׁים חֲכָמִים וְנָבוֹנִים וַיְדוּעִים לְשִׁבְטֵיכֶם, מֵאֵי יְדוּעִים אִיף הִיוּ יְדוּעִים לָהֶם, דְּאַשְׁתַּמּוּדְעָאן בְּאֲנוּן סִימָנִין שְׁנַגְרוּ לָהֶם עַל יְדֵי סִימָנִים שֶׁל חֲכָמַת הַפְּרָצוּף וְאַשְׁכַּח וּמָצָא מֹשֶׁה כָּל מַה שְּׁבַקְשׁ, בַּר נָבוֹנִים דְּלֹא אֲשַׁכַּח חוּץ מִנְבוֹנִים שְׁלֹא מָצָא.

(יתרו דף עב ע"ב, ובבאוריני כרך ו עמ' נד)

חַיִּיבָא סְטְרָא אַחְרָא, וְאַפִּיק לֹון קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיּהָּ בְּמִדְבָּרָא תְּקִיפָא, דְּאִיהוּ אֲתֵר וְשִׁלְטָנוּ דְּסַמָּא"ל חַיִּיבָא, דְּאִיהוּ דִּילִיָּה מִמֶּשׁ, בְּגִין לְתַבְרָא תּוֹקְפִיָּה וְחִילִיָּה, וּלְכַתְּתָא רִישִׁיָּה, (ס"א וּלְאַחְתָּא לִיָּה) וּלְאַכְפִּיָּא לִיָּה דְּלֹא יִשְׁלוּט.

וְאַלְמָלָא דְּחָאבוּ יִשְׂרָאֵל, בְּעָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעְבְּרָא לִיָּה מַעְלָמָא, וְעַל דָּא אַעְבֵּר לֹון בְּאַחְסִנְתִּיָּה וְעַדְבִּיָּה וְחִילְקִיָּה מִמֶּשׁ, כִּיּוֹן דְּחָאבוּ בְּכַמָּה זְמַנִּין, נָשִׁיךְ לֹון חוּיָּא, וּכְדִין אֲתַקְיָים (בְּרֵאשִׁית ג טו) הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְגו', יִשְׂרָאֵל מָחוּ רִישִׁיָּה בְּקִדְמִיתָא, וְלֹא יִדְעִי לְאַסְתְּמָרָא מִיָּנִיָּה, וּלְכַתֵּר אִיהוּ מָחָא בְּבִתְרִיָּתָא, וְנִפְלוּ כָּלְהוּ בְּמִדְבָּרָא, וְאַתְקִיָּים וְאַתָּה תְּשׁוּפְנוּ עָקֵב, וְאַרְבַּעִין שָׁנִין לָקוּ מִיָּה לְקַבֵּל אַרְבַּעִין מְלָקוֹת דְּבִי דִּינָא.

וְעַל דָּא כְּתִיב אֲשֶׁר רָאִיתָ, דְּבַעֲיַנְיָהּ הוּוּ חֲמָאן לְהֵהוּא מְאַרִי דְּמִדְבָּרָא אֲזִיל כְּפִית קַמִּיָּהּ, וְנִטְלִי אַחְסִנְתִּיָּה וְעַדְבִּיָּה, מִנְּלָן, מְדַכְתִּיב (שְׁמוֹת טו טו) אֲזִי נִבְחָלוּ אֱלֹופֵי אָדָם, וְאַלִּין אִינוֹן (דְּבָרִים ח טו) נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב.

הַמְלָאָה מִט"ט שׁוֹמֵר עַל יִשְׂרָאֵל בַּגְּלוּת מִכָּל צָרוֹתֶיהָ

רְזָא (דְּבָרִים ג יא) כִּי רַק עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן נִשָּׂא מִיֵּתֵר הָרְפָאִים, הִנֵּה עֲרָשׁוֹ עָרֵשׁ בְּרֹזֶל הִלָּה הוּא

מִתּוֹק מִדְּבַשׁ

בְּקִדְמִיתָא וְלֹא יִדְעִי לְאַסְתְּמָרָא מִיָּנִיָּה יִשְׂרָאֵל הִכּוּ רֹאשׁוֹ בְּתַחֲלָה אֲבָל לֹא יִדְעוּ לְהַשְׁמֵר מִמֶּנּוּ, כִּי וּלְכַתֵּר אִיהוּ מָחָא בְּבִתְרִיָּתָא וְאַחֵר כִּף הוּא הִכָּה אוֹתָם בְּאַחְרוֹנָה, וְנִפְלוּ כָּלְהוּ בְּמִדְבָּרָא וְנִפְלוּ כָּלָם בְּמִדְבָּר, וְאַתְקִיָּים וְנִתְקִים בְּהֵם מִה שְׁכָתִיב וְאַתָּה תְּשׁוּפְנוּ עָקֵב שְׂאֵתָה תִּכָּה אוֹתָם בְּסוּף, וְאַמֵּר כִּי וְאַרְבַּעִין שָׁנִין לָקוּ מִיָּה, לְקַבֵּל אַרְבַּעִין מְלָקוֹת דְּבִי דִּינָא אַרְבַּעִים שָׁנָה חֹסֵר שָׁנָה הִרְאִשׁוּנָה לָקוּ מִמֶּנּוּ, כִּנְגִיד אַרְבַּעִים מְלָקוֹת חֹסֵר אַחַת שָׁל בֵּית דִּין.

וְעַל דָּא כְּתִיב וְעַל זֶה כְּתִיב אֲשֶׁר רָאִיתָ שְׁפָרוּשׁוֹ דְּבַעֲיַנְיָהּ הוּוּ חֲמָאן לְהֵהוּא מְאַרִי דְּמִדְבָּרָא אֲזִיל כְּפִית קַמִּיָּהּ בְּעִינֵיהֶם הָיוּ רֹאִים אֶת הַסִּמּוֹן שֶׁהוּא אֲדוֹן הַמִּדְבָּר שֶׁהוּלֵךְ קִשּׁוֹר לִפְנֵיהֶם, וְנִטְלִי אַחְסִנְתִּיָּה וְעַדְבִּיָּה וְלִקְחוּ נִחְלָתוֹ וְגוֹרְלוֹ, מִנְּלָן מֵאִין לָנוּ זֶה, מְדַכְתִּיב אֲזִי נִבְחָלוּ אֱלֹופֵי אָדָם מִי הֵם וְאַלִּין אִינוֹן נָחַשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְצִמְאֻן, שֶׁהֵם אַרְבַּעַת רָאשֵׁי הַקְּלָפוֹת בְּנִזְכָּר לְעִיל. (תְּצַוֶּה דָּף קַפֵּד ע"א, וּבְבִיאורֵינוּ כֹּרֶךְ ח ע"ב נ"ו-נח)

הַמְלָאָה מִט"ט שׁוֹמֵר עַל יִשְׂרָאֵל בַּגְּלוּת מִכָּל צָרוֹתֶיהָ

רְזָא זֶהוּ סוּד מַה שְׁכָתִיב (דְּבָרִים ג) כִּי רַק עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן נִשָּׂא מִיֵּתֵר הָרְפָאִים, הִיָּינוּ כִּי רַק הַמְּלָאָה מִט"ט הִנְקָרָא

כָּל שָׂרֵי מַעְלָה וְעַל כָּל כַּחוֹת הַקְּלָפוֹת, וְסִיחָרָא אֲתַנְהִירָת וְהִלְכָּנָה הַעֲלִינָה שֶׁהִיא הַמְּלָכוֹת הָאִירָה לְכָל חִילָּה וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, וּכְדִין אֲתַכְפִּיָּא מְלָכוֹ חַיִּיבָא סְטְרָא אַחְרָא וְאֲזִי נִכְנָעָה מְלָכוֹת הָרִשְׁעָה דְּהִיָּינוּ הַסְטְרָא אַחְרָא, וְאַפִּיק לֹון קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיּהָּ בְּמִדְבָּרָא תְּקִיפָא, וְאַזִּי הוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל לְלַכְתָּ בְּמִדְבָּר הַחֹזֶק בְּקַלְפוֹת, דְּאִיהוּ אֲתֵר וְשִׁלְטָנוּ דְּסַמָּא"ל חַיִּיבָא שֶׁהוּא מְשַׁלְטָנוֹ שֶׁל סִמּוֹן הָרִשְׁעָה, דְּאִיהוּ דִּילִיָּה מִמֶּשׁ שֶׁהוּא מְקוֹמוֹ מִמֶּשׁ, בְּגִין לְתַבְרָא תּוֹקְפִיָּה וְחִילִיָּה וּלְכַתְּתָא רִישִׁיָּה כְּדִי לְשַׁבֵּר תְּקִפּוֹ וְכַחוֹ וּלְכַתְּתָא אֶת רֹאשׁוֹ דְּהִיָּינוּ לְעַקֵּר אֶת שָׂרְשׁוֹ שֶׁבְּקִדְשָׁה, וּלְאַכְפִּיָּא לִיָּה דְּלֹא יִשְׁלוּט וּלְהַכְנִיעַ אוֹתוֹ שֶׁלֹא יִשְׁלֹט עוֹד.

וְאַמֵּר עוֹד כִּי וְאַלְמָלָא דְּחָאבוּ יִשְׂרָאֵל אִם לֹא הָיוּ חוּטָאִים יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר, בְּעָא קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעְבְּרָא לִיָּה מַעְלָמָא רְצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲבִיר אֶת הַסִּמּוֹן וּלְכַתְּלוֹ מִן הָעוֹלָם, וְעַל דָּא אַעְבֵּר לֹון בְּאַחְסִנְתִּיָּה וְעַדְבִּיָּה וְחִילְקִיָּה מִמֶּשׁ וְעַל כֵּן הַעֲבִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּנִחְלָתוֹ וְגוֹרְלוֹ וְחִילְקוֹ מִמֶּשׁ, אֲבָל כִּיּוֹן דְּחָאבוּ בְּכַמָּה זְמַנִּין כִּיּוֹן שְׁחָטָאוּ יִשְׂרָאֵל כַּמָּה פְּעָמִים, נָשִׁיךְ לֹון חוּיָּא נָשִׁיךְ אוֹתָם הַנָּחַשׁ שֶׁהוּא הַסִּמּוֹן, וּכְדִין אֲתַקְיָים וְאֲזִי נִתְקִים מִה שְׂאֵמֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶל הַנָּחַשׁ הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפְנוּ עָקֵב, (פָּרוֹשׁ יְשׁוּפְךָ כְּתִתָּךְ, כְּמוֹ (דְּנִיחִס ט כא) וְאַכַּת אוֹתוֹ, וְתִרְגְּמוֹ וְשִׁפִּית יִתִּיה, רִש"י), דְּהִיָּינוּ יִשְׂרָאֵל מָחוּ רִישִׁיָּה

בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן, בְּדַפְרֵישָׁנָא בְּאַתְרֵיהּ, וְאַרְחָא דְאַתְמַתַּל בְּגָלוּתָא, נָטַר יִתְהוֹן בְּגָלוּתָא, עַל עֲקֵתָא דְתִיתִי עֲלִיכוֹן, עַד דִּייתִי וַיִּיעוֹל יִתְכוֹן לְאַבְהֶתְכוֹן דְאַתְנַטְרַת.

בְּחִינַת הַחֶסֶד הָעֲלִיּוֹן פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִים

יֵד יְמִינָא אִיהִי פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִים, דְּכְתִיב (שְׁמוֹת יד ח) וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה, (שם טו) יְמִינֶךָ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּכַּח, יֵד יְמִינָא רַחֲמִי. יֵד שְׁמָאלָא דִּינָא, דְּכְתִיב (שם טז ג) הִנֵּה יֵד יְהו"ה הוֹיָה, (דְּבָרִים ב טו) יֵד יְהו"ה הִיטָה בָּם לְהַמָּם.

מֵתוֹק מִדְּבַשׁ

אַתְכֶם לְאַרְצָךְ שְׁנֹשְׁבַע לְאַבּוֹתֵיכֶם שְׁנֹשְׁמֶרֶה לְכֶם.
(ויחי דף ריד ע"א, ובבאורינו כרך ד עמ' לו-לח)

בְּחִינַת הַחֶסֶד הָעֲלִיּוֹן פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִים

יֵד יְמִינָא אִיהִי הֵיד יְמִין הִיא פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׂבִים מִצֵּד הַחֶסֶד, דְּכְתִיב כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה כִּי יִשְׂרָאֵל יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם מִצֵּד הַחֶסֶד וְהַרְחֵמִים, וְעוֹד כְּתוּב יְמִינֶךָ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּכַּח לְהַצִּיל אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד הַמִּצְרִים, כִּי יֵד יְמִינָא רַחֲמִי יֵד יְמִין הִיא מוֹכֶנֶת לְרַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל. יֵד שְׁמָאלָא דִּינָא יֵד שְׁמָאל מוֹכֶנֶת לְדוֹן בָּה אֶת הַרְשָׁעִים, דְּכְתִיב כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב הִנֵּה יֵד יְהו"ה הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ וְגו', הַנֶּאֱמָר בְּפָרְעָה הַרְשָׁע, לְפִי שְׁלֹא שָׁב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב מִקְדָּם (שָׁם פְּסוּקִים ז) כִּי אִם מֵאֵן אֶתָּה לְשַׁלַּח וְגו', וְעוֹד כְּתִיב בְּהַרְשָׁעִים שֶׁל דּוֹר הַמִּדְבָּר, וְגַם יֵד יְהו"ה הִיטָה בָּם לְהַמָּם מִקְרָב הַמַּחְנֶה עַד תָּמָם.
(תיקוני זוהר תיקון סט דף קא ע"ב, ובבאורינו כרך ג עמ' לט)

עוֹג לְפִי שֶׁהוּא שְׂרָשׁוֹ שֶׁל עוֹג בְּקֶדְשָׁהּ (כְּמִבְאָר בְּעֵץ חַיִּים שֶׁעַר מ"ט פ"ט) נִשְׁאָר מִכָּל הַמְּלָאכִים הַגְּדוֹלִים, שֶׁהוּא יָכוֹל לְרַדֵּת בְּגָלוֹת בְּלֹא לְהִתְחַלֵּל, כִּי רֹאשׁוֹ מַעוֹלָם הַבְּרִיאָה וְגוֹפּוֹ מַעוֹלָם הַיְצִירָה וְרַגְלָיו מַעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה, אֲכָל שְׁאָר הַמְּלָאכִים נֶאֱמָר בָּהֶם (אִיכָּה ב ב) חָלַל מַמְלָכָה וְשָׂרִיָּה, וְזֶה שֶׁאָמַר בְּעוֹג שֶׁהוּא סוֹד מַט"ט הִנֵּה עָרְשׁוֹ עָרֵשׁ בְּרוֹזֵל הֲלֹא הוּא בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן כִּי עָרְשׁוֹ עָרֵשׁ בְּרוֹזֵל הֵינִי שְׁמֻקּוֹמוֹ הוּא גַם בְּעוֹלָם הָעֲשִׂיָּה הַנִּקְרָא בְּרוֹזֵל (אוֹצְרוֹת רַמְח"ל עֲמוּד ק"ג, וְרָאָה עֵץ חַיִּים שֶׁעַר ג' פ"ב), הֲלֹא הִיא בְּרַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן שְׁנֹמֶצָא בֵּין הָעַמִּים, וְלִכְּן לֹא נִתְחַלֵּל בְּלִכְתּוֹ בְּגָלוֹת עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּדַפְרֵישָׁנָא בְּאַתְרֵיהּ כְּמוֹ שֶׁפִּרְשְׁנוּ בְּמֻקּוֹמוֹ, וְאַרְחָא דְאַתְמַתַּל בְּגָלוּתָא רוֹצֶה לְוַמֵּר לִכְּן כְּאֲשֶׁר תִּהְיֶה בְּדֶרֶךְ שְׁנֹמֶשֶׁל בָּה הַגָּלוֹת, הוּא (ה"ג כ"פ) נָטַר יִתְכוֹן בְּגָלוּתָא עַל עֲקֵתָא דְתִיתִי עֲלִיכוֹן יִשְׁמַר אֶתְכֶם בְּגָלוֹת בְּכָל הַצְּרוֹת שְׁיָבוֹאוּ עֲלֵיכֶם, עַד דִּייתִי וַיִּיעוֹל יִתְכוֹן לְאַרְעָא דְקִיָּים לְאַבְהֶתְכוֹן דְאַתְנַטְרַת עַד שְׂיָבִיא וְיִכְנִיס

שְׁבַח דֵּא שִׁירָתָא

כְּתַב הַרְמ"ק וְאָף כָּאן בַּעַת כְּתִיבַת סֵפֶר הַזוֹהַר נַעֲשֶׂה הַכְּנַעֲנִית וּבִיטוּל הַחִיצוֹנִים עַל יְדֵי הַכְּתִיבָה, כִּי לֹא אֶבֶד בְּאִמְרִיהָ נִתְּגָלוּ הַסּוּדוֹת שִׁידִיו תוֹעֵלַת רַק לְפִי שַׁעַה, אֲלֵא גַם הֵעִלוּ אֶת הַסּוּדוֹת בְּכַתֵּב שִׁידִיהָ שְׁמוֹר לְדוֹרוֹת, כִּי חִיבוֹר הַזֶּה הִיָּה בְּסוּד הַדַּעַת וְכו' שֶׁהִיא יָם הַתּוֹרָה, וְהַחִיצוֹנִים נִשְׁבָּעִים וּמִתְכַּסִּים לְמִטָּה בְּנוֹקְבָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, וְיִשְׂרָאֵל שֶׁהִם הַצַּדִּיקִים הוֹלְכִים בִּיבִשָּׁה בְּתוֹךְ הַיָּם, דְּהֵינִי לְעַמּוּד עַל אֵשׁ הַתּוֹרָה וְסוּדוֹתֶיהָ, שֶׁהַגְּבוּרָה יַעֲשֶׂה לָהֶם יִבְשָׁה וּמַעֲמֵד שֶׁלֹּא יִכְנָסוּ בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה אֲלֵא בְּמִקּוֹם הָרָאוּי וְהַגּוֹן לָהֶם, וְלֹא יִכְנָסוּ בְּמֻקּוֹמוֹת תַּהוֹמוֹת הַעַמּוּקִים שֶׁלֹּא יִכְלוּ לְשׁוֹט עַל הַמַּיִם. וְכֵן בְּכָל הַדּוֹרוֹת כִּשְׁעוֹסְקִים בְּזוֹהַר הַקִּדּוּשׁ מַעֲדִירִים כַּח הַנִּשְׁמוֹת וְכַח הַצַּדִּיקִים עִם כַּח מוֹשֶׁה רַבֵּינוּ שֶׁחֲשַׁתְּתָּפוּ בְּחִיבוֹר הַזוֹהַר, וְכַזֶּה מִבְּטָלִים כַּח הַחִיצוֹנִים.

(אור יקר תקו"ז א עמ' רכב, הובא בספרנו שערי זוהר שער ט')

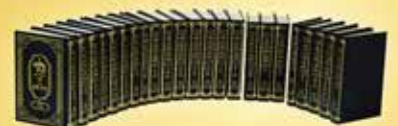
הַזוֹהַר הַקִּדּוּשׁ ע"פ "מֵתוֹק מִדְּבַשׁ" הַפִּירוּשׁ הַנֶּפְלֵא שֶׁהַתְּקַבֵּל בְּכָל תַּפְרוּצוֹת יִשְׂרָאֵל

פורמט כיס
"ובלכתך בדרך"
מהדורת ר' יוסף צבי
בערנער
(cm 16.5/11.5)

פורמט רגיל (cm 24/17)

פורמט בינוני - מהדורת ר' הערשל וועבער
(cm 17/12)